

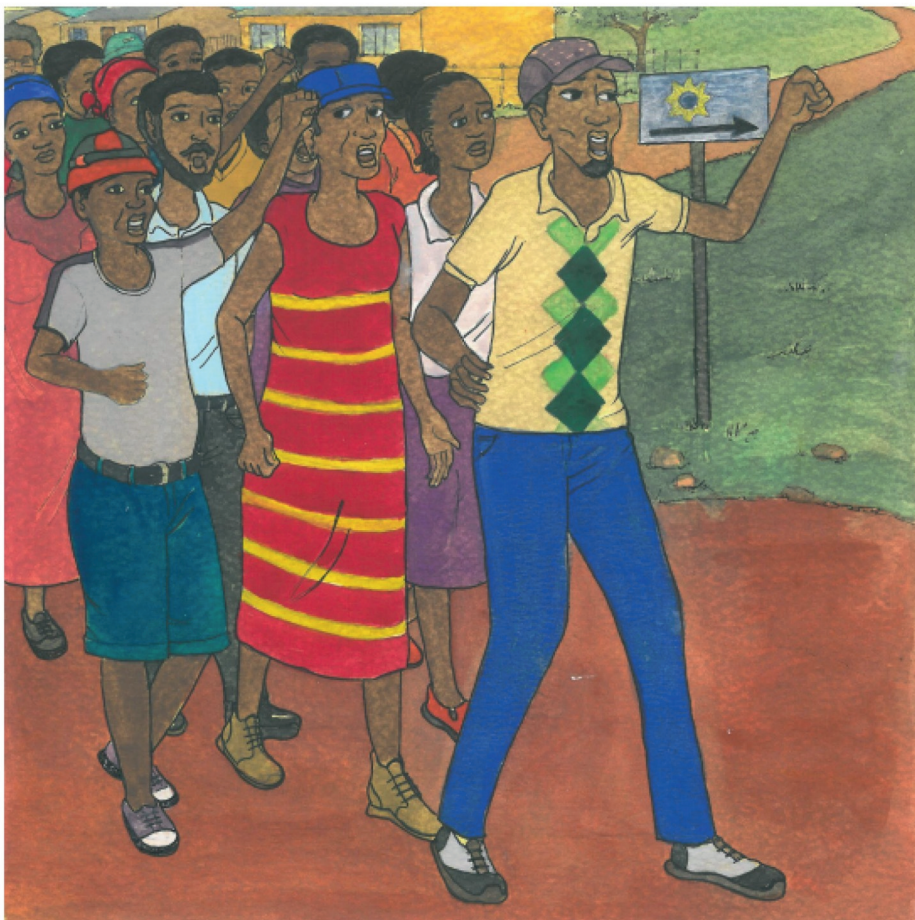
Siku ra Timfanelo ta Ximunhu ri tlangeriwa hi siku
ra 21 Nyenyankulu lembe na lembe eAfrika-
Dzonga.

Xitori lexi i xa matimu na nkoka wa siku leri ro wisa.

Hi siku ra 21 Nyenyankulu lembe na lembe, tiko ri tsundzuka valweri va ntshunxeko.

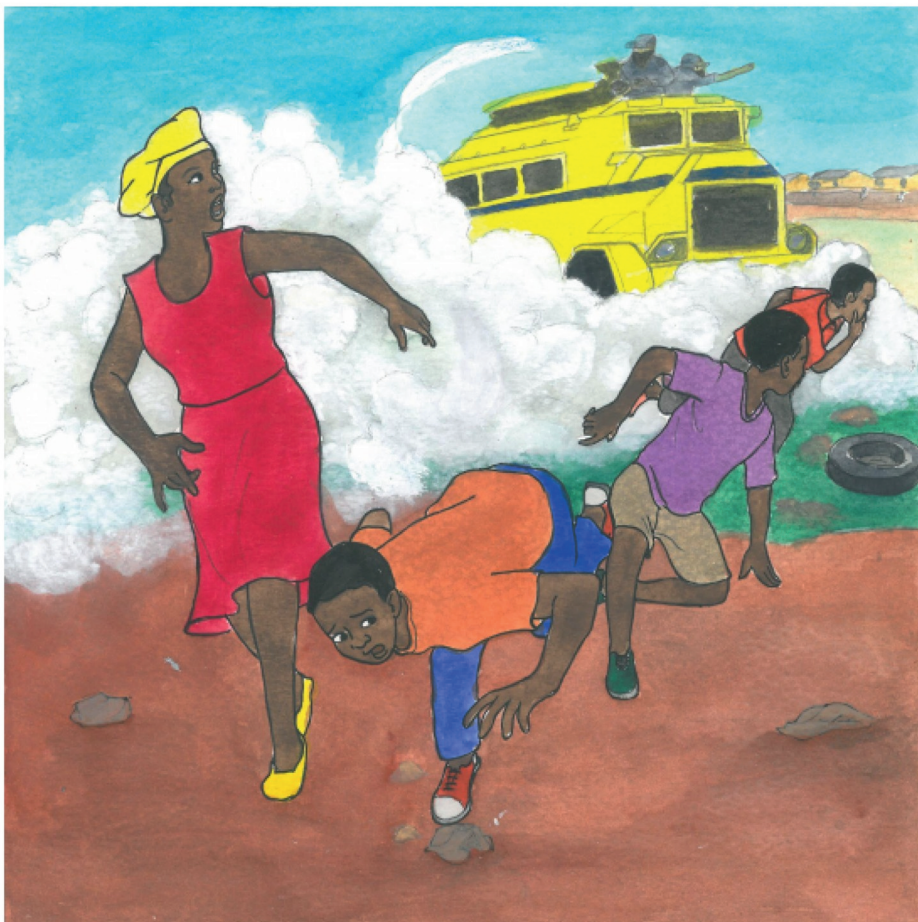
Vanhu lava a va lwela milawu leyi a tshikilela vantima va Afrika-Dzonga.

Hi siku ra 21 Nyenyankulu 1960, vaakatiko va Sharpville na Langa va sungule ku kombisa ku vilela.

Va machile va lwa na nawu wo famba na mapasi wa mfumo wa xihlawuhlawu.

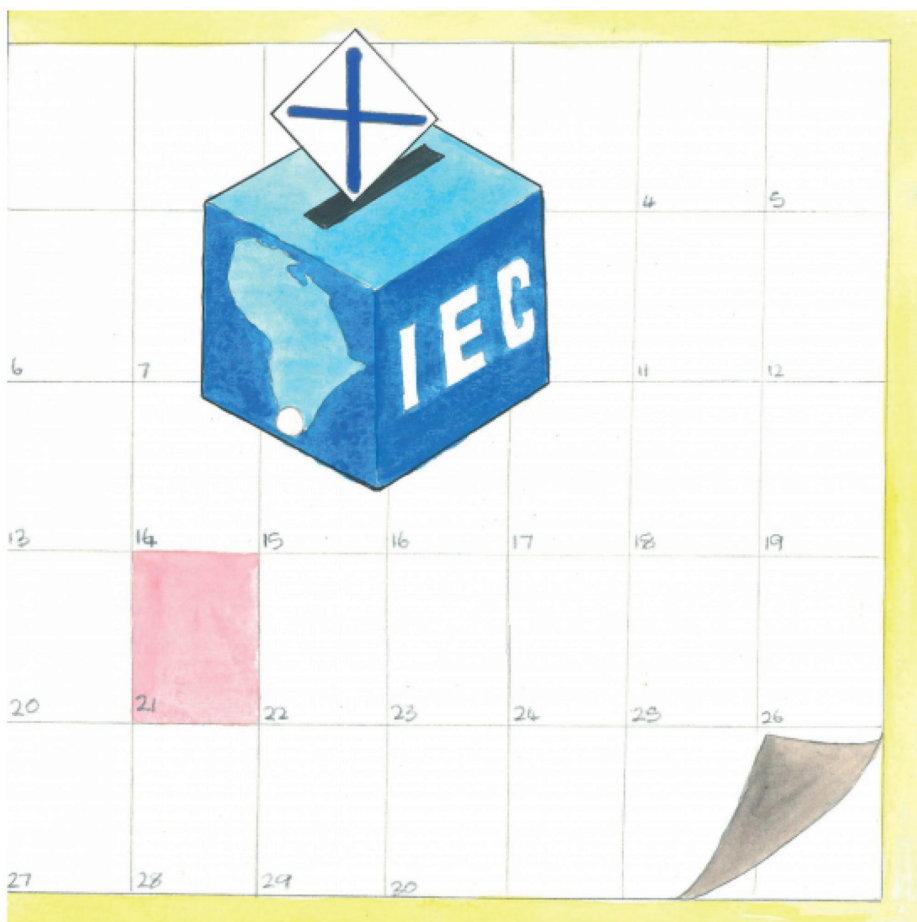
“Matimbaa! Mahinaa! Matimba! Mahinaa!” ku huwelela ntshungu hi siku ra kona.

ESharpville, a ku yimbeleriwa no machiwa hi ku rhula ku ya
exiticini xa maphorisa.

Loko maphorisa va vona ntshungu, va hlasela vamachi.

Vanhu va baleka, va vaviseka, van'wana va lahlekeriwa hi
vutomi.

Siku ra 21 Nyenyankulu ri sungule ri tsundzukiwa tanihi Siku ra Sharpville.

Endzhaku ka nhlawulo wa mani na mani wa 1994, siku leri ri endliwile holideyi.

Hi siku leri, tiko ri tsundzuka vanhu lava lahlekeriweke hi vutomi. I ndlela yo khensa eka vona.

Afrika-Dzonga ri na Vumbiwa bya xidemokirasi. Lava tsaleke Vumbiwa byintswa va lava leswaku ku va na ku xixima timfanelo ta ximunhu.

Vumbiwa bya Afrika-Dzonga byi andlarile timfanelo na mitirho ya lava tshamaka etikweni. Vanhu hinkwavo va ringana.

Lembe na lembe hi siku ra 21 Nyenyankulu i holideyi. Tihofisi na swikolo swa pfala.

I siku ro tlangela timfanelo ta ximunhu. I siku ro tlangela ku ringana ka vanhu.

Vanhu va tlangela na ku xixima siku leri hi tindlela to hambana.

Vana va nga tlangela siku leri hi ku vulavula hi timfanelo ta vona.

Ina, vana na vona va na timfanelo!

Timfanelo ta vana i timfanelo to hlawuleka ta ximunhu.
Timfanelo ta vana va le hansi ka 18 wa malembe.

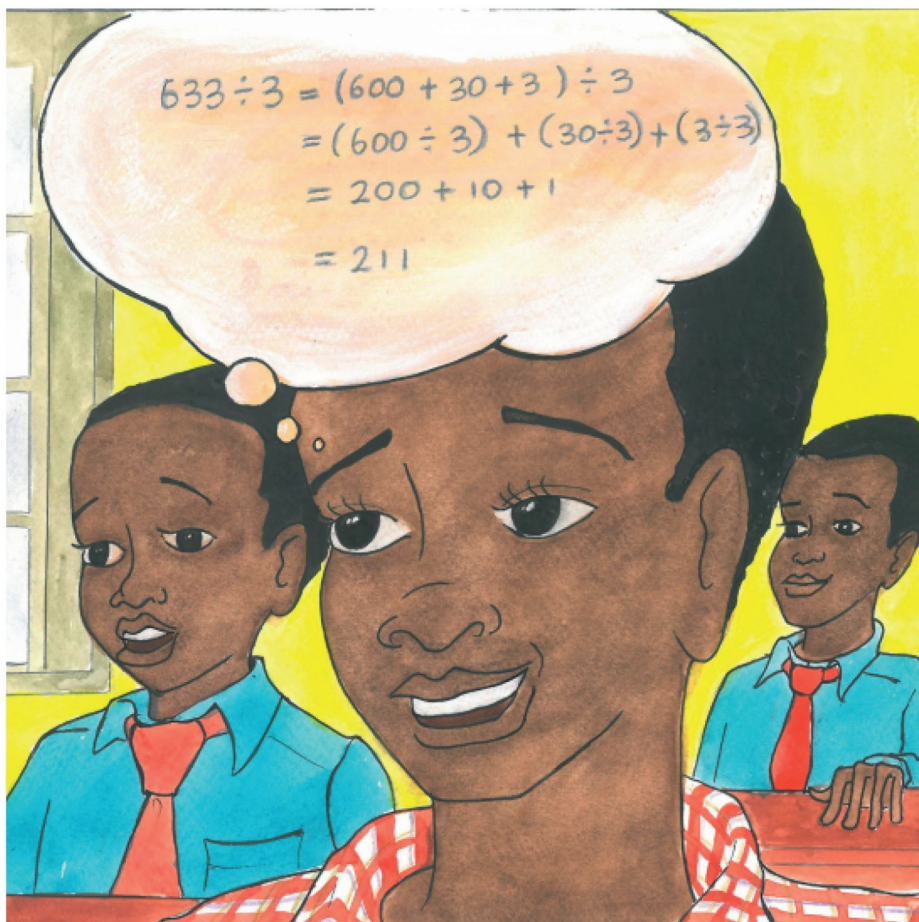

Vana hinkwavo va ringana hi timfanelo. Wa ti tiva timfanelo ta wena?

"Mfanelo yo hlayisiwa," ku vula Ntombi.

"Mfanelo yo va na vito!" ku huwelela Nsuku.

"Mfanelo yo tshama etikweni ra mina kumbe rin'wana," ku vula Shadrack.

"Mfanelo yo sirheleriwa," ku vula Melanie endzhaku.

"Mfanelo yo dyondza," ku vula Arnold.

"Mfanelo YO KA U NGA vavisiwi kumbe ku xanisiwa," ku vula Nhlayiselo.

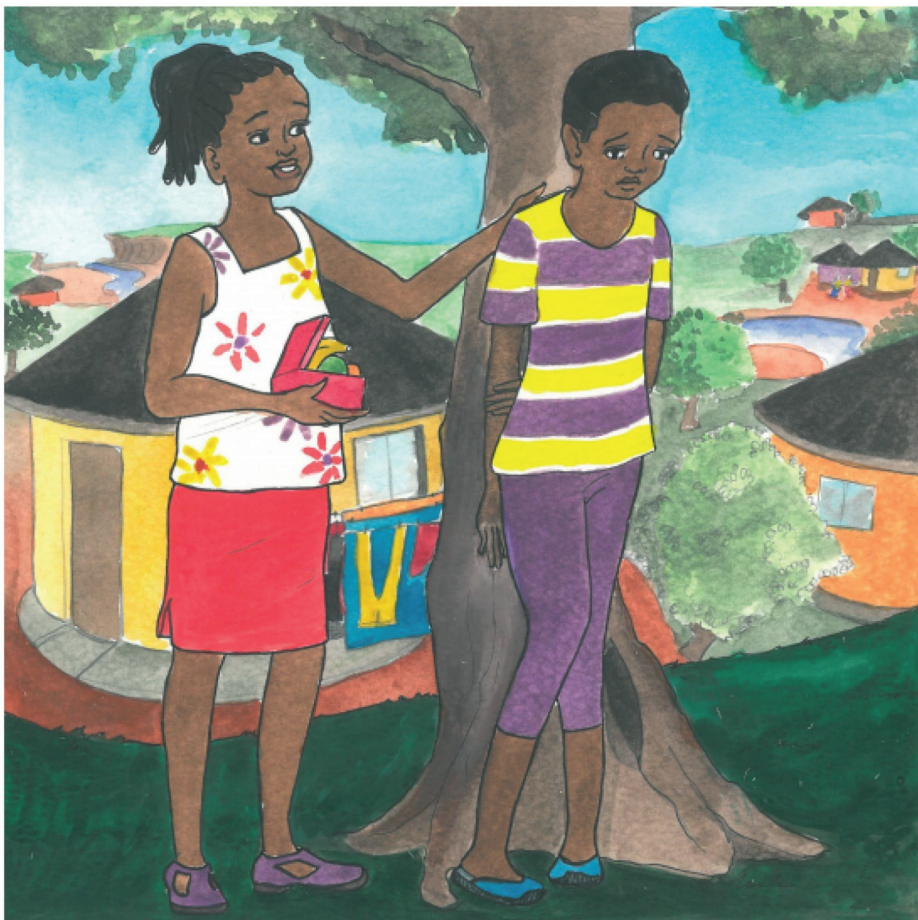

Leti hi tin'wana ta timfanelo leti vana va nga na tona.

Hi na timfanelo na mitirho. Hi na timfanelo na vutihlamuleri.

Hi yihi mitirho na vutihlamuleri swa hina?

"Ntirho wo endla mitirho ya mina ya le kaya," ku vula Ann.

“Vutihlamuleri byo langutela miri na miehleketo swa mina. Swi fanele ku va eka rihanyo lerinene,” ku vula Nsuku.

“Ntirho wo khoma van’wana leswi hi lavaka va hi khomisa xiswona,” ku vula Cheyeza.

“Vutihlamuleri byo tirha kahle exikolweni,” ku vula Mixo.

“Ndzi na vutihlamuleri byo hlonipha timfanelo ta van’wana,”
ku vula Lerato.

Hinkwerhu hi na vutihlamuleri byo hlonipha timfanelo ta
van’wana.

Siku ra Timfanelo ta Ximunhu i siku ra ku ringana ka
timfanelo ta vanhu hinkwavo.

—Swivutiso

1. Xana hikwalaho ka yini 21 Nyenyankulu ku ri siku ro wisa eAfrika-Dzonga.
2. Xana timfanelo ta ximunhu i ncini?
3. Nyika swikombiso swinharhu swa timfanelo ta vana.
4. Kuma vuxokoxoko hi tsalwa ra timfanelo ra Afrika-Dzonga. Endla longoloko wa timfanelo.
5. Xana u swi kombisa njhani leswaku wa nkhenisa eka vanhu lava nga endyangwini wa ka n'wina?
6. Xana Nkoka wa Timfanelo ta Afrika-Dzonga wu fana na Timfanelo ta Ximunhu ta Nhlanguano wa Matiko? Hlamusela.
7. Vumbiwa bya Afrika-Dzonga byi veka timfanelo na mitirho ya hinkwavo lava nga etikweni. Kumisisa mayelana na mitirho ya vaakatiko ya ntlhanu leyi xaxametiweke eka Vumbiwa.

—Tibuku leti nga eka nongokoko lowu

- Siku ra Ndzivalelano
- Siku ra Ntshunxeko
- Siku ra Ndzhaka
- Siku ra Timfanelo ta Ximunhu
- Siku ra Vavasati
- Siku ra Vatrhi
- Siku ra Vantshwa

Xitori lexi xi tumbuluxiwile no tsariwa hi Xitsonga tanihi xiphemu xa phurojeke ya switirhisiwa swo hlaya swa Zenex Ulwazi Lwethu hi 2020.